

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри підприємництва
і торгівлі

Протокол № 2 від 03.09. 2018 р.
Зав. кафедри

 С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«ПЛАНУВАННЯ І КОНТРОЛЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Волошина С.В.,
доцент кафедри
підприємництва
і торгівлі, к.е.н., доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	обов'язкова для студентів напрямів підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» і 6.030505 «Управління персоналом і економіка праці»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	34
Практичні / семінарські, годин	16
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	100
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2,9
самостійної роботи студента	5,9
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування системного підходу до планування і контролю діяльності підприємства в ринкових умовах господарювання на основі надання комплексу знань про теоретичні засади, сучасний методологічний інструментарій планового управління виробничим підприємством.

Завдання:

- формування знань щодо організації планової роботи на підприємстві, порядку та методики розробки перспективних і поточних планів, їх обґрунтування;
- оволодіння методичними інструментами стратегічного та оперативного контролінгу на підприємстві;
- формування навичок організації планової та контрольної діяльності на підприємстві відповідно до його стратегічних цілей і тактичних завдань;
- формування навичок пошуку резервів виробництва та їх реалізації;
- набуття вмінь розробки окремих розділів перспективних і поточних планів підприємства та його підрозділів.

Предмет: системні процеси планування і контролю діяльності підприємства, їх методичний інструментарій.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

- Тема 1. Сутність планування та система планів підприємства.
- Тема 2. Система контролю діяльності підприємства.
- Тема 3. Планування збуту і виробництва продукції.

- Тема 4. Планування організаційно-технічного розвитку підприємства.
Тема 5. Планування матеріально – технічного забезпечення.
Тема 6. Планування виробничої потужності підприємства.
Тема 7. Планування інвестицій.
Тема 8. Планування персоналу та оплати праці.
Тема 9. Планування витрат виробництва.
Тема 10. Фінансове планування.
Тема 11. Планування соціального розвитку колективу.
Тема 12. Планування охорони природи і раціонального використання природних ресурсів.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальна методологія планування й контролю діяльності підприємства, розробки та ресурсного обґрунтування його виробничої програми					
Тема 1. Сутність планування та система планів підприємства	11	2	2	-	7
Тема 2. Система контролю діяльності підприємства	7	-	-	-	7
Тема 3. Планування збуту і виробництва продукції	13	4	2	-	7
Тема 4. Планування організаційно-технічного розвитку підприємства	13	4	2	-	7
Тема 5. Планування матеріально-технічного забезпечення	11	2	2	-	7
Тема 6. Планування виробничої потужності підприємства	11	2	2	-	7
Тема 7. Планування інвестицій	9	2	-	-	7
Тема 8. Планування персоналу та оплати праці	15	6	2	-	7
Теми 1-8. Модульний контроль 1 (МКР №1)	5	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	95	22	12	-	61
Змістовий модуль 2. Планування фінансових результатів та соціальних аспектів діяльності підприємства					
Тема 9. Планування витрат виробництва	16	4	2	-	10
Тема 10. Фінансове планування	16	4	2	-	10
Тема 11. Планування соціального розвитку колективу	9	2	-	-	7
Тема 12. Планування охорони природи і раціонального використання природних ресурсів	9	2	-	-	7
Теми 9-12. Модульний контроль 2 (МКР №2)	5	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	55	12	4	-	39
Усього годин	150	34	16	-	100

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
1	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 1. Сутність планування та система планів підприємства	2
2	Практичне заняття. Тема 3. Планування збуту і виробництва продукції	2
3	Практичне заняття. Тема 4. Планування організаційно-технічного розвитку підприємства	2
4	Практичне заняття. Тема 5. Планування матеріально-технічного забезпечення	2
5	Практичне заняття. Тема 6. Планування виробничої потужності підприємства	2
6	Практичне заняття. Тема 8. Планування персоналу та оплати праці	2
7	Практичне заняття. Тема 9. Планування витрат виробництва	2
8	Практичне заняття. Тема 10. Фінансове планування	2
Всього		16

5. Індивідуальні завдання

1. Підготовка оглядів навчальної і періодичної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка індивідуальних завдань за основними темами дисципліни.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Загальна методологія планування й контролю діяльності підприємства, розробки та ресурсного обґрунтування його виробничої програми			
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 1. Сутність планування та система планів підприємства	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерела [1; 2; 4-6;10; 18;18;28]. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді з проблемних питань планування діяльності підприємства.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Самостійна робота. Тема 2. Система	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для підготовки до тестування.	Тестування, результати розв'язання

контролю діяльності підприємства		Джерела [1;2;4;8-10;13;16;18]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	задач
Практичне заняття. Тема 3. Плавання збуту і виробництва продукції	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1;2;4-6;10;11;13;18;19]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Практичне заняття. Тема 4. Планування організаційно-технічного розвитку підприємства	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1;2;4;10;11;15;18-20;23]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач. 4. Виконання індивідуального завдання №1.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач, результати індивідуального завдання №1
Практичне заняття. Тема 5. Планування матеріально-технічного забезпечення	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1;2;4;6;10;11;13;18]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Практичне заняття. Тема 6. Планування виробничої потужності підприємства	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1;2;4;10;11;15;18;19]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Самостійна робота. Тема 7. Планування інвестицій	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для підготовки до тестування. Джерело [1]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, результати розв'язання задач
Практичне заняття. Тема 8. Планування персоналу та оплати праці	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1;2;4;10;11;13;18;25]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Теми 1-8. Модульний контроль 1 (МКР №1)	5	1. Підготовка до МКР №1.	МКР №1
Разом змістовий модуль 1	61		
Змістовий модуль 2. Планування фінансових результатів та соціальних аспектів діяльності підприємства			

Практичне заняття. Тема 9. Планування витрат виробництва	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1-4;6;10;11;13;15;18]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач
Практичне заняття. Тема 10. Фінансове планування	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерела [1-4;6;10;11;13;17;18;26]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач. 4. Виконання індивідуального завдання №2.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, результати розв'язання задач, результати індивідуального завдання №2
Самостійна робота. Тема 11. Планування соціального розвитку колективу	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для підготовки до тестування. Джерела [1;6;10;11;18]. 2. Самотестування.	Тестування
Самостійна робота. Тема 12. Планування охорони природи і раціонального використання природних ресурсів	7	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для підготовки до тестування. Джерела [1;6;11]. 2. Самотестування. 3. Домашнє розв'язання задач.	Тестування, результати розв'язання задач
Теми 9-12. Модульний контроль 2 (МКР №2)	5	1. Підготовка до МКР №2.	МКР №2
Разом за змістовим модулем 2	39		
Усього годин	100		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності											
	Загальні						Предметно-спеціальні					
	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6
1. Формування знань щодо організації планової роботи на підприємстві, порядку та методики розробки перспективних і поточних планів, їх обґрунтування.			+				+	+				
2. Оволодіння методичними інструментами стратегічного та оперативного контролінгу на підприємстві.								+				
3. Формування навичок організації планової та контрольної діяльності на підприємстві відповідно до його	+	+	+		+					+	+	+

стратегічних цілей і тактичних завдань.												
4. Формування навичок пошуку резервів виробництва та їх реалізації.	+	+			+				+	+	+	+
5. Набуття вмій розробки окремих розділів перспективних і поточних планів підприємства та його підрозділів.	+	+			+				+	+	+	+

8. Методи викладання

Лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, індивідуальних завдань).

9. Методи оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських (практичних) заняттях, усні презентації, контрольні модульні роботи, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми / семінарського (практичного) заняття	Вид роботи / бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМ К	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	+		1			1
Тема 3	+	3	1			4
Тема 4	+	2	1	7		10
Тема 5	+	2	1			3
Тема 6	+	2	1			3
Тема 8	+	2	1			3
Теми 1-8	+				5	5
<i>Разом змістовий модуль 1</i>	+	11	6	7	5	29
Змістовий модуль 2						
Тема 9	+	3	1			4
Тема 10	+	3	1	8		12
Теми 9-12	+				5	5
<i>Разом змістовий модуль 2</i>	+	6	2	8	5	21
Разом	+	17	8	15	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій у складі навчально-методичного посібника.
2. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни.
3. Індивідуальні завдання.
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Волошина С.В. Планування і контроль на підприємстві: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / С.В. Волошина. – Кривий Ріг: КЕІ КНУ, 2013. – 175 с.
2. Безкровна Л.О. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. / Безкровна Л.О., Ісайко Т.А., Жуковська Л.Е. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2011. – 116 с.
3. Волошина С.В. Комплексний тренінг з економіки підприємства: навч. посіб. / С.В. Волошина, О.В. Пиріжок, О.А. Ніколайчук, Л.Д. Костакова ; за заг. ред. С.В. Волошиної. – Сімферополь: ДІАЙПІ, 2012. - 299 с.
4. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. / за ред. М.О. Данилюка. – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 531 с.
5. Ильин А.И. Планирование на предприятии: учеб. пособ. - Ч.1. Стратегическое планирование / А.И. Ильин. - Мн.: ООО «Новое знание», 2000. - 312 с.
6. Ильин А.И. Планирование на предприятии: учеб. пособ. - Ч.2. Тактическое планирование / А.И. Ильин, Л.М. Сеница. - Мн.: ООО «Новое знание», 2000. - 416 с.

7. Іванов В.В. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / В.В. Іванов. – К.: ЦУЛ, 2006. - 472 с.
8. Швиданенко Г.О. Контролінг: навч. посіб. / Г.О. Швиданенко, В.В. Лаврененко, О.Г. Дерев'янка, Л.М. Приходько. – К.: КНЕУ, 2008. - 264 с.
9. Контроллинг как инструмент управления предприятием / под ред. Н.Г. Данилочкиной. – М.: ЮНИТИ, 2002. - 279 с.
10. Филипенко О.М. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. / О. М. Филипенко, В.А. Гросул. – Харків : ХДУХТ, 2011. – 326 с.
11. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства: підруч. / О.О. Орлов. – К. : Скарби, 2002. – 336 с.
12. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / Л.П. Батенко, М.А. Белов, Н.М. Євдокимова та ін.; за заг. ред. В.Є. Москалюка. - К.: КНЕУ, 2005. - 384 с.
13. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. / Г.В. Савицька. – [2-ге вид., випр. і доп.] – К.: Знання, 2005. – 662 с.
14. Свінцицька О.М. Планування діяльності підприємств: навч. посіб. / О.М. Свінцицька. – К.: Європейський університет, 2004. - 226 с.
15. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк, Л.І. Шваб. – [3-є вид.] - К.: Каравела, 2008. – 352 с.
16. Хан Д. Планирование и контроль: концепция контроллинга / Д. Хан ; пер. с нем. / под ред. и с предисл. Турчака А.А., Головача Л.Г., Лукашевича М.Л. – М.: Финансы и статистика, 1997. - 800 с.
17. Хруцкий В.Е. Внутрифирменное бюджетирование / В.Е. Хруцкий, В.В. Гамаюнов. - 2-е изд., доп. – М.: Финансы и статистика, 2006. – 464 с.
18. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. [Електронний ресурс] / [О. Ф. Михайленко, Н. М. Євдокимова, Ю. М. Лозовик та ін.] ; за заг. ред. О. Ф. Михайленко. - К.: КНЕУ, 2014. - 459 с.
19. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / Л.А. Швайка – Львів: „Магнолія 2006”, 2007. – 268 с.
20. Шимко О.В. Планування діяльності підприємств: навч. посіб. / О.В. Шимко. – К.: ЦУЛ, 2006. - 296 с.

Допоміжна

21. Акофф Р. Планирование будущего корпорации / Р. Акофф ; пер. с англ. - М.: Сирин, 2002. - 327 с.
22. Акофф Р. Планирование в больших экономических системах. / Р. Акофф; пер. с англ. - М.: Советское радио, 1972. - 223 с.
23. Афанасьев М.В. Оцінка ефективності організаційно-технічних заходів / Афанасьев М.В., Телишевська Л.І., Рудика В.І. – Харків: ВД „ІНЖЕК”, 2003. - 288 с.
24. Бенвенисте Г. Овладение политикой планирования: создание реально выполнимых планов и политики, ведущей к переменам / Г. Бенвенисте ; пер. с англ. К. П. Михневич; под общ. ред. М. Р. Калантаровой.- М.: Прогресс, Универ., 1994. - 303 с.

25. Волошина С.В. Економіка праці: навч. посіб. / Волошина С.В., Чорноморченко Н.В., Чорноморченко І.С. – Дніпропетровськ: Пороги, 2002. – 342 с.

26. Голов С.Ф. Управленческий бухгалтерский учет / С.Ф. Голов. – К.: «Скарби», 1998. – 384с.

27. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підруч. / Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г.; за ред. проф. А.Г. Загороднього. – [вид. 3-тє, перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2008.- 487 с.

28. Попов В.М. Деловое планирование: методы, организация, современная практика: учеб. пособ. / В.М. Попов. – М.: Финансы и статистика, 1997. - 368 с.

29. Риггс Д. Производственные системы: планирование, анализ, контроль / Д. Риггс ; пер. с англ. - М.: Прогресс, 1972. – 340 с.

30. Тарасюк Г.М. Управління плануванням діяльності підприємства: теоретичні та прикладні аспекти: монографія / Г.М. Тарасюк. – Житомир: ЖДТУ, 2010. - 295 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

3. Национальный институт стратегических исследований [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.niss.gov.ua>

4. Научная электронная библиотека «Киберленинка» [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.cyberleninka.ru>